

لیله المبیت شب از جان گذشتن

شب اول ربیع الاول را لیله المبیت نامیده‌اند . دلیل این نام خوابیدن حضرت علی (ع) در رختخواب پیامبر (ص) و آغاز هجرت نبی اعظم (ص) از مکه به مدینه است .

شب اول ربیع الاول را لیله المبیت نامیده‌اند . دلیل این نام خوابیدن حضرت علی (ع) در رختخواب پیامبر (ص) و آغاز هجرت نبی اعظم (ص) از مکه به مدینه است .

به گزارش ایسنا، علی متقیان مدرس تاریخ و مدیر عامل خبرگزاری دانشجویان ایران به همین مناسبت یادداشتی به شرح زیر نوشت:

سال سیزدهم هجری است، مسلمانان تحت ستم مشرکان مکه، براساس پیمان های سال ۱۱ و ۱۲ بیعت مردم مدینه، بویژه بیعت الحرب که در عقبه منی شبانه بسته شد مردم یثرب شهر خود را در اختیار مسلمانان قرار دادند و بدستور رسول خدا (ص) ودر پاسخ به دعوت مردم یثرب کم کم مسلمانان به سوی مدینه هجرت کردند و درمکه از تعداد مسلمانان کاسته شد.

در روزهای پایانی صفر سال چهاردهم بعثت، مکیان اطمینان پیدا کردند کار مسلمانان جدی شده و شهر یثرب را برای اقامت انتخاب کرده‌اند و پیامبر تعداد کمی مسلمان همراه دارد ، با این حساب در دارالندوه جمع شدند و به مشورت پرداختند که با پیامبری که حتی مشرکان او را امین می دانستند چه کنند. پیشنهادهایی مطرح شد، بعضی گفتند در چاه بیاندازیم و بالای سرچاه نگهبانی بدهیم تا غذایی به او نرسد، بعضی گفتند سوار برشتر کرده در بیابان ها رها کنیم . ابوجهل پیشنهاد کرد از هر قبیله ای یک جوان برنا انتخاب کنیم تا شبانه وقتی به خواب رفت، دسته جمعی به او حمله کنیم تا از پای در آید .

پیشنهاد آخر مورد تایید قرار گرفت (ابن هشام شیطان ، شیخ نجدی را در این تصمیم شریک می داند) و تصمیم جلسه با مشورت شیخ نجدی براین شد که نمایندگان قبایل مختلف دسته جمعی به خانه پیامبر (ص) حمله کنند و پیامبر را با هم از پای درآورند و به دین ترتیب برای خونی که ریخته شده ! هیچ قبیله ای متهم نشود و تمام قبایل در این کار شریک باشند .

پیامبر (ص) از طریق جبریل به توطئه مکیان پی برد، و با اطلاع از توطئه حضرت علی (ع) را خواست و ماجرا را برای او بازگو کرد و از او خواست شب در رختخواب او بخوابد و خود شهر را ترک کند. علی (ع) با شنیدن ماجرا اعلام آمادگی کرد و پاسخ مثبت داد . اما از پیامبر سوال کرد که اگر در بستر شما بخوابم شما به سلامت می مانید ؟ وقتی پاسخ مثبت از پیامبر شنید ، سجده شکر بجای آورد و در خانه ماند و در رختخواب پیامبر آرمید. پیامبر (ص) شبانه با استفاده از تاریکی، در شب اول ربیع الاول از منزل حرکت کرد . مکیان مطابق نقشه از پیش تعیین شده ، شبانه اطراف خانه پیامبر اجتماع کردند تا ساعت موعود برسد . نیمه های شب با شمشیرهای آماده به محل استراحت پیامبر حمله ور شدند و شمشیر ها را آماده فرود کردند که با برچیده شدن رو انداز ، با علی (ع) مواجه شدند که به جای پیامبر (ص) در بستر آرمیده بود و با این تدبیر نقشه مشرکان مکه بر باد رفت .

پیامبر (ص) پس از خروج از منزل با تلاوت آیات اولیه سوره یس از بین مشرکان که منتظر بودند شب فرا رسد و نقشه شیطانی خود را عملیاتی کنند گذشتند و در بین راه ابوبکر را دیدند و او را هم همراه خود کردند و از طرف جنوب برخلاف راه مدینه که شمال مکه است ، از شهر خارج شدند و در غار ثور استقرار پیدا کردند .

کاری که علی (ع) در لیله المبیت انجام داد از خود گذشتگی بزرگی بود که درتاریخ ماندگار شد. مفسران آیه "ومن الناس یشری نفسه ابتغاء مرضات الله" (در میان مردم کسانی هستند که در جستجوی رضای خدا از جان خویش می گذرند) را در شأن امام علی به خاطر این از خود گذشتگی دانسته‌اند.

مدت اقامت حضرت در غار را دو یا سه روز نوشته‌اند . مشرکان هم با شناسایی رد پا تا درب غار رفتند ولی با حکم خداوند با تار عنکبوت و لانه کبوتر مواجه شدند .

مشرکان تمام تلاش خود را برای دستگیری پیامبر (ص) بکار گرفتند وحتی برای یابنده او صد شتر در نظر گرفتند ! پیامبر به همین دلیل از بی راهه و مسیری طولانی تر راه مدینه را در پیش گرفتند و هجرت را با ورود به مدینه آغاز کردند . مسیر ۵ روزه مکه به مدینه با دو یا سه شب اقامت در غار ثور ۱۲ روز به طول کشید و در ۱۲ ربیع الاول پیامبر (ص) در میان چشم های منتظر مردم مدینه وارد محله قبا شدند .

هجرت پیامبر (ص) از مکه به مدینه نقطه عطفی در گسترش اسلام به شمار می رود . مردم مکه با این که شناخت کاملی از پیامبر (ص) و تبار ان حضرت داشتند، بدلیل موقعیت اجتماعی و اقتصادی و داشتن

روحیه سرمایه داری نتوانستند دعوت پیامبر (ص) را بپذیرند و پیامبر با ۱۲ سال رنج و قبول شکنجه، سختی ها ، تحریم و فشارها! به امر الهی، بالاخره تصمیم به هجرت گرفتند و شبانه هجرت را آغاز کردند . هجرتی که مقدمه ای شد برای گسترش اسلام و توسعه این دین جهانی .

اهمیت این هجرت و عظمت آن در تاریخ اسلام به حدی بود که بعدها که تصمیم گرفته شد برای دنیای اسلام تقویم و روز شمار تهیه شود، هجرت پیامبر (ص) را به عنوان مبدا تاریخ قراردادند و بدین گونه تا امروز نام هجرت افتخار سالشمار همه مسلمانان گشته است .